

Μάθημα 22ο

Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση των Αθηναίων

Οι Αθηναίοι ήταν άνθρωποι χαρούμενοι και φρόντιζαν κάθε στιγμή να περνούν καλά. Τις ελεύθερες ώρες τους τις περνούσαν στα γυμναστήρια ή στην Αγορά, όπου συζητούσαν τα καθημερινά προβλήματα.¹

Τα σπίτια τους ήταν χαμηλά και απλά, χωρίς παράθυρα στον δρόμο. Τα δωμάτια είχαν λίγα έπιπλα, τα πιο απαραίτητα. Συνηθισμένη τους τροφή ήταν τα λαχανικά, οι ελιές και τα ψάρια, που τότε ήταν άφθονα. Κρέας έτρωγαν στις γιορτές και στις θυσίες που έκαναν προς τιμήν των θεών. Όταν διασκεδάζαν, έπιναν κρασί, νερωμένο όμως. Αυτό τους έδινε χαρά, χωρίς να μεθάνε.

Οι γυναίκες έμεναν στο σπίτι κάνοντας διάφορες δουλειές. Είχαν να μαγειρέψουν, να ζυμώσουν, να υφάνουν. Σπάνια έβγαιναν έξω, κυρίως στη διάρκεια κάποιας επίσημης γιορτής. Αυτό δε σημαίνει όμως πως δεν ενδιαφέρονταν για τον εαυτό τους. Πολλές ντύνονταν ωραία, βάφονταν, άλλαζαν το χτένισμά τους. Κάποιες είχαν πολλές υπηρέτριες για να τους κάνουν τις δουλειές.² Αντίθετα στη Σπάρτη οι γυναίκες έπαιρναν μέρος σε πολλές εκδηλώσεις και συμπεριφέρονταν πιο ελεύθερα.

Στην Αθήνα δεν υπήρχαν δημόσια σχολεία, όπως έχουμε σήμερα. Τα αγόρια ως τα εφτά τους χρόνια έμεναν στο σπίτι παίζοντας διάφορα παιχνίδια. Μετά από αυτή την ηλικία οι γονείς τα έστελναν με τη συνοδεία ενός παιδαγωγού στον γραμματιστή. Εκεί θα μάθαιναν να διαβάζουν, να γράφουν και να λογαριάζουν. Ο κιθαριστής τούς μάθαινε να παίζουν κιθάρα και λύρα.³

Ανώτερα σχολεία δεν υπήρχαν. Ο κάθε νέος μπορούσε να μάθει πολλά πράγματα παρακολουθώντας συζητήσεις στην **Αγορά** και σ' άλλα μέρη. Η πόλη έμοιαζε με σχολείο, όπου μορφωμένοι άνθρωποι συζητούσαν διάφορα θέματα. Μετά πήγαιναν στρατιώτες, δίνοντας όρκο ότι θα κάνουν το καθήκον τους στην πατρίδα. Στον στρατό υπηρετούσαν δυο χρόνια.

Ερωτήσεις

1. Πώς περνούσαν τη μέρα τους οι άνδρες στην αρχαία Αθήνα;
2. Πώς περνούσαν οι γυναίκες στην αρχαία Αθήνα;
3. Πώς μάθαιναν τα παιδιά γράμματα στην αρχαία Αθήνα;

Άσκηση

Κάνε τη σωστή αντιστοίχιση.

Σπαρτιάτισσα ●

Αθηναία ●

ο παιδαγωγός:

έμπιστος δούλος που συνόδευε τα παιδιά στο σχολείο.

ο γραμματιστής:

ο δάσκαλος που μάθαινε στα παιδιά ανάγνωση, γραφή και αριθμητική.

ο κιθαριστής:

●	Πήγαιναν στα γυμναστήρια για να φτιάξουν γερό και δυνατό κορμί.
●	Ντύνονταν απλά και ζούσαν λιτά, χωρίς πολυτέλειες και απολαύσεις.
●	Ασχολούνταν μόνο με τις δουλειές του σπιτιού.
●	Οι άντρες τούς έδειχναν πολύ μεγάλο σεβασμό.
●	Ήταν πιο ελεύθερες από τις γυναίκες που ζούσαν σε άλλα μέρη της Ελλάδας.
●	Βάφονταν, στολίζονταν και έκαναν ωραία χτενίσματα.
●	Δεν έβγαιναν συχνά έξω από το σπίτι.

Τα παιδιά της αρχαίας Αθήνας αλλά και όλης της Ελλάδας έπαιζαν με τη σφαίρα και την μπάλα, με το στεφάνι, με τη σβούρα, με τα κοκκαλάκια, το κουτσό. Έπαιζαν με βόλους ή καλύτερα με καρύδια κάπως έτσι: έριχναν ένα καρύδι πάνω σε τρία άλλα που σχημάτιζαν πυραμίδα. Ο νικητής που χαλούσε την πυραμίδα έπαιρνε τα καρύδια. Όταν έπαιζαν το παιχνίδι που είναι γνωστό σαν δέλτα, χάραζαν στο χώμα ένα τρίγωνο. Νικούσε όποιος πετούσε το καρύδι μέσα στο τρίγωνο και έπαιρνε όλα τα καρύδια. Άλλοτε έσκαβαν στο έδαφος ένα λακκάκι και προσπαθούσαν να ρίξουν τα καρύδια μέσα σε αυτό. Γνωστά επίσης στους αρχαίους ήταν τα ξυλοπόδαρα καθώς και το παιχνίδι που λέμε εμείς γιογιό. Αυτό ήταν ξύλινο ή μεταλλικό ή πήλινο.

